

**Univerzita Hradec Králové – Pedagogická fakulta
Katedra kulturních a náboženských studií**

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucího práce

Jméno autora: Lukáš Kučera

Název práce: Migrace a média pohledem členů a příznivců politické strany SPD

Vedoucí práce: Mgr. Petr Macek, Ph.D.

Téma a cíl práce: Práce se věnuje problematice migrace a médií pohledem voličů a členů SPD. Zaměřuje se na historii a typologii obdobných politických stran v českém politickém systému. Dále je rozebírán vývoj SPD, její ideologicko-politické umístění na pravolevém spektru. Praktická část práce je zaměřena na kvalitativní výzkum mezi voliči a sympatizanty SPD. Jeho cílem je zachycení a analýza názorového směřování voličů SPD.

Zaměření práce: migrace, migrační krize, média, populismus, uprchlíci, politické strany, SPD

Jazyková a stylistická úroveň práce: Práce je zpracována na odpovídající jazykové a stylistické úrovni, bez většího počtu gramatických chyb, místy se v textu vyskytují překlepy. Zejména v pasážích, v nichž se autor věnuje komplexnější interpretaci zkoumaných jevů a vysvětluje svůj postoj k daným otázkám, by bylo vhodné volit akademičtější styl s přesnějším vyjadřováním.

Rozsah práce: Plně odpovídá požadavkům na bakalářskou práci, 56 stran včetně příloh

Použitá literatura: Seznam literatury odkazuje na 23 knižních zdrojů, vesměs kvalitní odborné literatury, doplněné o větší počet internetových odkazů. Vzhledem k aktuálnosti a diskutovanosti daného tématu by určitě bylo možné seznam dále rozšířit a prohloubit.

Formální stránka práce: Formální stránka práce je pečlivě zpracovaná podle obvyklých akademických norem

Celkové hodnocení a kritické poznámky: Pro bakalářskou práci bylo zvoleno aktuální a důležité téma politického populismu, konkrétně jeho projevy v rámci českého politického systému, tak jak jej reprezentuje politická strana SPD. Práce si zvolila za svůj cíl analyzovat postoj příznivců SPD k otázce migrace a k médiím a zároveň usilovala o hledání možných cest pro dialog mezi stoupenci tohoto názorového spektra a zbytkem společnosti.

Výsledná podoba práce naplnila vytčený cíl jen zčásti. Na výsledném textu je nutné ocenit především jeho teoretickou část, která si zevrubně všímá problematiky současného „nového“ populismu, usiluje o jeho definici i o usouvztažnění populismu a politického radikalismu a extremismu. Autor tak připravil vhodné teoretické pozadí pro další zkoumání hnutí SPD a jeho charakteristik. Vhodně také poukazuje na problematiku vztah mezi programem SPD a jeho realizací v praxi. Přestože i na programové rovině nalzáme (zejm. v přístupu k evropské integraci, migraci apod.) řadu problematiku bodů, usilují představitelé SPD o jeho prezentaci v nekonfliktní a pozitivní podobě. Je to ale právě reálné chování představitelů a sympatizantů hnutí, které poukazuje na skutečné hodnotové ukotvení tohoto politického uskupení. Autor v tomto kontextu upozorňuje na odsouzení představitelů hnutí za rasistické výroky, soustavné šíření dezinformací nebo inspiraci, kterou v politice SPD našel jediný terorista působící na území České republiky, Jaroslav Balda.

Navazující kvalitativní výzkum mezi sympatizanty a voliči SPD naopak tvoří slabší část práce. Jeho výsledná podoba nabízí víceméně přehled obecně známých a očekávaných tezí – tedy, že sympatizanti SPD mají negativní postoj k migraci a nedůvěřují „oficiálním“ médiím. Je škoda, že autor hlouběji nepromyslel celkové nastavení výzkumu, které by mj. mohlo výrazněji směřovat k vytčenému cíli – hledání možností dialogu mezi sympatizanty SPD a dalšími politickými proudy v české společnosti. Za pozornost by stály myslím zejména dva body:

1. Sestavení výzkumného vzorku: autor uvádí, že jediným kritériem pro zařazení do výzkumného vzorku byl věk respondentů (tj. starší 18 let). Při prezentaci respondentů ale výrazně vysvítají další společné charakteristiky, především s ohledem na jejich zaměstnání a ekonomickou aktivitu. Otevírá se zde perspektiva, na kterou upozorňují sociologové, v českém prostředí např. Daniel Prokop, jež ukazuje, že rozhodujícím faktorem pro utváření postoje k politickým otázkám jsou dopady ekonomické globalizace na jednotlivé členy společnosti.

Západní společnosti se čím dál více začínají dělit na „vítěze“ a „poražené“ ekonomické globalizace. Bylo by zajímavé tuto interpretační perspektivu vědomě zvážit a pracovat s ní při přípravě a provádění výzkumu.

2. Otázky výzkumu jsou příliš zaměřeny na externí faktory (migrace, média) a příliš málo se ptají po vnitřních příčinách utváření postoje respondentů. Jinými slovy, proto, aby výzkum odhalil nové a zajímavé skutečnosti, by bylo vhodné se více ptát po tom, jaké faktory utvářejí postoje respondentů, proč se k uvedeným jevům (migrace, média) staví právě tímto způsobem. Vhodně by se zde mohla zapojit výše zmiňovaná perspektiva vztahu k ekonomické globalizaci. Toto směřování výzkumu by také mohlo napomoci při hledání odpovědi na otázku, proč je mezi sympatizanty SPD obecně nízká důvěra ve společenské instituce a jak tuto situaci změnit.

Výsledné hodnocení: Bakalářská práce naplňuje požadavky kladené na tento typ akademických textů. Je škoda, že potenciál tématu i autora nebyl zcela neplněn. Svou roli zde jistě sehrálo i zpracování textu ve spěchu ve velmi krátkém čase. Bylo by jistě v silách autora danou problematiku zpracovat hlouběji s výrazně větší vypovídající hodnotou, zejména v praktické části bakalářské práce.

Otázky vedoucího práce:

- V čem spatřujete hlavní faktory pro utváření názorů příznivců SPD?
- Jakou roli v utváření jejich postojů hrají kulturní a jakou ekonomické vlivy?
- Jaký je postoj sympatizantů SPD k problematičným projevům představitelů strany?

Datum: 16. 8. 2021

Mgr. Petr Macek, Ph.D.